

ABSTRAKT

V odborné literatuře lze najít celou řadu studií zabývajících se problematikou spánku v souvislosti s výkonem práce ve směnném provozu. Naopak málo studií se věnuje podmínkám pro kvalitní odpočinek a spánek pacientů hospitalizovaných na jednotkách intenzivní péče. Nedostatečný nebo nekvalitní spánek a odpočinek patří k nejčastějším problémům, které uvádějí pacienti po proběhnuté hospitalizaci na jednotkách intenzivní péče (JIP).

Spánek patří mezi základní biologické potřeby člověka. Nedostatek spánku však může vést jak k fyziologické tak psychické dysfunkci, což má za následek ovlivnění procesu hojení. Diplomová práce se věnuje problematice spánku pacientů hospitalizovaných především na jednotkách intenzivní péče. Cílem práce je zjistit názory sester pracujících na jednotkách intenzivní péče ohledně uspokojování potřeb v souvislosti se spánkem a odpočinkem u hospitalizovaných pacientů a zmapování, jakých opatření využívají pro zabránění výskytu obtíží v této oblasti.

Teoretická část práce popisuje nejprve fyziologii spánku a biologických rytmů, následně poruchy spánku, dále pak faktory ovlivňující spánek spolu s důsledky jeho nedostatku a nakonec ošetřovatelský proces u pacientů s poruchou spánku.

Empirická část práce prezentuje výsledky dotazníkového šetření a následně provedené statistické analýzy. Stanovené hypotézy nepředpokládaly ve výsledcích šetření statisticky významné rozdíly mezi výpověďmi respondentů rozdělených do skupin dle typu pracoviště, délky praxe, stupně vzdělání a specializované způsobilosti. S výjimkou u některých položek dotazníku bylo možné na základě výsledků statistické analýzy hypotézy přijmout.

Ačkoliv odpovědi u většiny sester naznačují ohleduplnost vůči pacientům a snahu o zmírnění rušivých faktorů, jejich intervence tomu neodpovídají. Je proto podstatné, aby změny vedoucí ke zlepšení kvality spánku a odpočinku pacientů, požadovali po sestrách, které této problematice nepřisuzují velký význam, právě staniční sestry či vedoucí lékař v rámci své řídicí pozice, a mohlo tak dojít v rámci možností ke zlepšení podmínek pro kvalitní spánek a odpočinek pacientů.

klíčová slova:

spánek, poruchy spánku, spánková deprivace, cirkadiánní rytmy, potřeby, kritický stav, intenzivní péče